

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

62. ÉVFOLYAM

1996. DECEMBER

No. 6 (301), Vol. 62, December 1996, USPS 178560

6. SZÁM

“Ne féljeteK, Üdvözítő született!”

A legcsodálatosabb ajándékot kapjuk karácsonykor Istentől. Az Ő Fiát. Ez az ajándék mindenkié. Mi vagyunk a megajándékozottak. Az Ige testté lett. A szent Isten testbe öltözött. Lejött közénk a világba a legkisebbek, legszegényebbek közé. Hiszen már azon az első éjszakán, földi élete születése éjszakáján sem volt fejét hová lehajtania. Csak egy elhagyott istálló jászolában jutott Neki hely ebben a világban. Isten Fiának kisgyermekké kellett lennie, hogy hozzánk alászállhasson; Ő ennyire mélyen keres mindnyunkat.

Pedig úgy érezzük, hogy Isten, világ és életnek Ura oly messze van! Kiáltunk Hozzá, nem hallja. Megközelíthetetlen. Megfognánk kezét, de nem érjük el. Mi emberek pedig itt vagyunk, magunkra utalva, küszködünk hitelenségünkkel, szenvedéseinkkel, terhével, halál félelmével. Miért van messze az Isten? Hányszor érezzük: Magányosak, árvák, elhagyottak vagyunk. Félnünk a holnaptól.

Karácsony azt hirdeti: Nincs messze az Isten. Jézusban itt van, nagyon közel hozzánk, emberré, testvérré lett az első karácsony éjszakáján. Isten közénk jött egy nagyon szegény és kivetett család szegényesen született kisgyermekében. Ez a Jézus, Aki értünk a földre jött, végigjárta az emberi élet minden megaláztatását, szenvedését egészen a golgotai keresztfa szörnyűséges kínhaláláig. Mivel *emberré lett*, ezért tud bennünket megérteni, hiszen Ő tudja, mit jelent embernek lenni. Küszködni, szenvedni, sírni, félni.

De mert *Isten Fia*, ezért tud rajtunk segíteni. Nem hagy magunkra terheinkkel, vétkeinkkel, félelmeinkkel, és belső

magányunkkal. Karácsony ezt hirdeti: Szeret az Isten. Annak ellenére, hogy nem érdemeljük meg. Annak ellenére, hogy büntetést érdemlünk.

Az ember életének két nagy ellenfele van. A bűn és a halál. A bűn uralkodik. Ha fálnak megyünk, akkor sem tudunk nem vétkezni. Elhatározzuk: Új emberek leszünk. Nem megy. Pedig a szívünk mélyén ott a vágó: Jó lenne tisztán élni. Nem megy. Ott a bűn és húz lefelé.

Uralkodik a halál. Hiába minden tudomány, okosság, biológiai ismeret. Telnek a temetők. Így elméletben könnyű ezt elmondani, de amikor személyesen ér a veszteség, amikor el kell engednünk azt a kezet, amelyet szeretnénk örökre fogni, amikor hitvestársat, gyermeket, szülőt szakít el a halál, akkor lázongva kérdezzük: Miért?

Karácsony hirdeti: Közénk jött a szabadító. Bűneinkből van szabadulás. Igaz, a bűn jelen van életünkben, a magunk ereje kevés, de Jézus erejével a bűnt le lehet győzni. Ha elbukunk, talpra lehet állni, mert Jézus nagyobb, mint a bűn. Az az ember, aki Jézusba vetett hitből él, az megtapasztalja: Igaz, van bűn, uralkodik a halál, de van szabadulás, és van örök élet. Akik karácsonykor befogadják a megszületett Megváltót, azok személyesen tapasztalják meg Isten szeretetét. Hadd álljon itt egy igaz történet:

Volt egy asszony, aki azt vallotta, hogy Isten haragos, szigorú Úr, Aki csak bünteti az embert. Ez az asszony csak félelmében imádkozott, félelemből járt a templomba, mert azt hitte, Isten megbünteti, ha ezeket nem teszi. Mindig magán érezte Isten kutató

figyelmét, szavain, tettein, sőt gondolatain.

Később férjhezment és gyermekei születtek. Amikor egyszer őket fürdette, eszébe jutott a karácsonyi történet. Ebben olvassuk, hogy miután Mária megszülte gyermekét, pólýába takarta és jászolba fektette. Ímé, az Isten Fia segítségre szoruló kisedeként jött a világra. Az az Isten, Aki ilyesmit tesz, nem lehet haragvó, az emberrel játszó, bűneinkre leselkedő, büntető Isten. Istennek lényé a szeretet — vallotta végül ez az asszony.

Kívánom minden kedves olvasónak, érezze meg, higgye el, szeret az Isten. S ha vége az ünnepnek, vigyük szerteszét ezt az örömhírt. Családunkban, szereteteinknek, munkatársainknak, barátainknak, mindenki felé: Szeret az Isten. Ezzel a boldog felismeréssel éljünk életünk minden napján.

— Tamásné Molnár Éva, ev. lelkész

EMBERNEK LENNI

Amint az egyik év végére ér és nyugovóra tér, máris újabb ébrednek. Olyan időkben és körülményekben, melyekben karácsony ünnepét aszerint értékelik, hogy milyen drága ajándékot kapnak, hány zsúrra hívják meg, mennyi ételt-italt fogyaszthatnak, fontossá válik a magunkbanézés, hogy merre is tart életünk, milyen jelentőséget tulajdonítunk karácsonynak Istennel való viszonyunkban.

Isten nemcsak azért küldötte el az Ő egyszülött Fiát, hogy bennünket megszabadítsa a bűntől, hanem azért is, hogy emlékeztessen bennünket, hogy az Ő képmására teremtettünk (1Mózes 1:26-27). Ez olyan méltóságot ad nekünk, mely az egész teremtett világ előtt meghatározza, hogy mi Isten teremtményei vagyunk és Istennel való kapcsolatban élünk. Jézus azért jött hozzánk, hogy szabadabbá tegyen emberi mivoltunkra és alkalmassá az isteni képmásnak embertársainkban való felismerésére. Karácsony tehát alkalom szívünknek mások előtt való kitérésére és a megnyugvásra is, mert szabadok vagyunk embernek lenni.

Isten egyetlen szavával, szeme pillantásával, vagy keze legyintésével is megváltotta volna a világot. Azonban nem káprázató csodával vagy jelekkel, hanem a legszerényebb cselekedettel munkálja üdvösségünket. Úgy döntött, hogy megváltásunk egy Kisdeden keresztül történjék meg, olyan Kisdeden, Akiben elég szeretet van az egész emberiség számára, s Aki megmutatja a világnak, hogy az emberben élhet annyi szeretet, mely mindent megváltoztathat.

Tehát a megváltás nemcsak a bűntől való szabadulás, hanem szabadság arra nézve is, hogy emberek legyünk. Ez a lényege isteni képmásunknak, amikor szívünket egymásfelé megnyitjuk. Ez a megváltás a karácsony igazi valósága és szívdobbanása. Ez a megváltás pedig felhívás a szeretetre, amely elég, sőt több mint elég arra, hogy földi életünknek új értelmet adjon.

Isten karácsonyban emberré lett, hogy mi olyanokká legyünk, amiké teremtettünk, Isten képmása, kiváltságos emberek a teremtésben, de felelősséget is hordozók,

amely meghatározza viszonyunkat Istenhez, hogy Őt mindennél jobban szeressük és embertársunkat hasonlóképpen, akit Luther Márton közöttünk járó Krisztusnak tartott.

Amint új év ébredés és karácsony ünnepe közeleg, szakítsunk időt azon elmélkedni, hogy miért részesülünk megváltásban, s ez a megváltás számunkra mit is jelent. Karácsony igazán alkalmas idő és alkalom az öröme Isten irántunk való szeretete miatt. Isten az Ő kisded Fiában mutatja ki szeretetének elegendőségét, amely ezt világot közönye ellenére is megváltoztatni képes. Ez a lehetőség az alap ahhoz, hogy keresztyének legyünk, s ennek a jelentőségét éppen karácsony ülteti bele a szívünkbe.

—Rigney Carlos J.

(Angolból fordította Rigneyné Szántó Ildikó)

Köszöntjük és bemutatjuk

Ha nem említettük volna eddig, az idei tanévben a csikágói ev. teológián két hazai teol. hallgató is tanul a *Fuchs Frigyes és Irén Alapítvány* ösztöndíjasaként. A múlt számunkban már bemutattuk T. Molnár Erzsébet IV. éves teol. hallgatót.

Most T. Lázár Zsolt V. éves teológust köszöntjük és mutatjuk be. Debreceni születésű, kisgyermekként Nyírmihálydin, majd hat éves korától Orosházán nevelkedett, ahol szülei és testvérei élnek. Az ottani ev. gyülekezethez tartozik. Iskoláit Orosházán, aztán Hódmezővásárhelyen, majd a debreceni református kollégiumban végezte. Ezekben az időkben kapott indíttatást lelkészi pályára. A budapesti. Ev. Teol. Akadémiára (hittudományi egyetemre) 1991 szeptemberében vették fel. Tanulmányai megkezdése előtt egyhónapos katonai szolgálatra kellett bevonulnia.

Tanulás mellett érdeklő az énekkari munka, továbbá egyházi és kultúr-történelmi ismeretek. Izraelben töltött ilyen tekintetben vagy félét, ahol angol nyelvtudásra is szert tett.

Ez év nyarán az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház nyári táborozási programjának volt résztvevője, mint csoportvezető Dél-dakotában; onnan éppensokszor hazaugorhatott, mielőtt Csikágóba került ösztöndíjas évére. Ő is, mint Molnár Erzsébet, bölcsészmagiszteri fokozatának elnyerésére készül. Kedvenc szórakozásai közé tartozik az utazás és az autózás. Mindkettőt úgy véli, majd szórványgyülekezeti szolgálatban jól hasznosíthatja. Figyelmét persze a tanulásra összpontosítja.

Kísérje Isten áldása ittlétében, tanulásában, s a szent szolgálatra való készülésében. Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közönségében szeretettel köszöntjük. —(B)

Mentsd meg a karácsonyt

Ó, Jézusom, mentsd meg a karácsonyt.

Nekünk már nincs hozzá erőnk.

Mi vásárolunk és rohanunk, kis csomagokat készítünk, karácsonyfákat díszítünk, és énekeljük: "Csendes éj".

De a titok, Isten Fiának titka,

hogy emberré lett értünk,

gyakran csak szirupos érzélgés, dekoráció.

Jézusom, a mi bűnünk is, hogy ezt az ünnepet elborítják a reklámhegyek.

Mi tudjuk, kinek jár karácsonyi üdvözlét,

és kötelező ajándék, mindenki tudja.

De meg akarunk szabadulni végre

a vásárlási és ajándékozási görcstől.

Szent ünnepet akarunk ülni,

amelyen nem az a mérték, ki mennyit ad.

Jézusom, segíts, nehogy elsüllyesszük egészen, mit jelent ez az ünnep,

segíts, hogy az adventi hetekben a lelkünkbe nézzünk.

Segíts, hogy az Útra visszatérjünk, s elinduljunk megint.

Csak így lesznek az ajándékok jeleivé a szeretetnek —

mint megannyi tükre a Te Szeretetednek.

Ó, Jézusom, mentsd meg a karácsonyt,

ments meg minket!

Ezért vállaltál embersorsot.

—Róth Pál

“A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát”

(Ézsaiás 9:1)

Meggyorsult léptekkel közeledünk a huszadik század végéhez és szívünk mindjobban megtelek izgatottsággal. Bizonyára nehezen tudunk majd elszakadni ettől a századtól, melynek annyira szerves, élő részeseivé lettünk. A huszadik század a mi századunk marad még sokáig. Úgy érezzük, hogy az annyira más volt, mint az eddigi századok: Sok-sok kortársunkkal együtt szenvedő, de olykor örvendező részeivé váltunk annak. Két hatalmas rendszer is összeomlott a szemünk láttára. Mindegyik külön-külön nagy erővel és fölénytel lépett fel keresztyén hitünkkel szemben, meghirdetve annak végét. Már itt-ott teológusaink között is kezdett meghonosodni a vélemény, hogy a huszadik század végéről, mint a keresztyénség utáni kor kezdetéről beszéljenek, ezzel mintha azt mondvá, hogy ebbe bele kell nyugodnunk.

Amikor nemcsak a századfordulóhoz, de ugyanakkor a Krisztus születése utáni második évezred végéhez is közeledünk, nemcsak a nosztalgia, de nem is keresztyén hitünkkel kapcsolatos kisebbségi érzések töltik be szívemet. Mindennek inkább az ellenkezője. Ha ugyanis lehetséges

számomra világos felismerés a huszadik század végéféle, akkor ez nem lehet más, mint inkább egy-egy ószövetségi prófétára emlékeztető felismerés: itt az ideje annak, hogy mi, akik a Betlehemben született Jézus követőinek valljuk magunkat, tartunk bűnbánatot abban a tekintetben, hogy nem vettük követését eléggé komolyan. Talán enyhébben is kifejezhetném magamat: nem láttuk világosan helyzetünket.

Újból maga a jó Isten jött ebben segítségünkre. Nem csupán két erőteljes, Krisztus-ellenes politikai rendszert hagyott szemünk előtt összeomlani, de összeomlott szemünk láttára a még két évszázaddal előbb elindult ateista filozófiai rendszer, a felvilágosodás, a két összeomlott rendszer szülőanya is. Ez tartotta terrorja alatt szellemi-lelki életünket széles e világon.

Durant Will nagy történelmi művének a reformációval foglalkozó 6. kötetének első fejezetét azzal a súlyos mondattal nyitja meg: “A vallás az az utolsó szubjektum, amelyet intellektusunk csak lassan kezd megérteni. Ifjúkorunk idején fölénytel néztünk le rá és annak kedvenc hitetlenségeire; kevésbé bizonyos éveinkben látjuk,

hogyan tudta az sikeresen túlélni szekuláris és tudományos évszázadunkat; Epikureusz, vagy Lukréciusz, vagy Machiavelli, Hume, vagy akár Voltaire halálos ütései-ből türelmesen feltámadni. Vajjon mi ezen ellenállóképességének a titka?”

Ha a nagy lendülettel támadó és kezdeti siker utáni rendszer, mellyel szemben mi Krisztus-hívők oly erőtlennel érezzük magunkat, önmagában dült össze, akkor semmiféle más rendszernek sem lehet túlságosan jó jövőt jósolnunk, mely nem veszi komolyan, nagyon komolyan Jézusnak az embertársainkra vonatkozó tanítását, “Egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok” (Máté 23:8), sőt parancsát, “Szeresd felebarátodat, mint magadat” (Máté 19:19).

Amennyiben efelől a szeretetparancs felől nézzük a keresztyénség kétezeréves történetét, akkor a század-, ill. ezredforduló izgalmaiba mély szomorúság vegyül. Amint azonban ez a kettős forduló Isten végtelen kegyelméből gyors léptekkel közeledik, ragadjuk meg az alkalmat és készüljünk fogadására forró szeretettel. Minden gondolatunkban, munkálkodásunkban adjunk sokkal több helyet annak az abszolút szeretetnek, mely Isten szívében volt egykor és van ma is, amikor küldi közénk szeretett, egyszerűlt Fiát, mint testvérünket.

—Tessényi Kornél, ny. ev. ev. lelkész

Elhalasztott egyesség

Az 1997 nyarára tervezett közös ev.—r.k. nyilatkozatot a megigazulás tana körül még a XVI. században kikiáltott kölcsönös átkok semmisnek nyilvánítása tárgyában halasztásnak vetették alá. Úgy tartják, hogy a nyilatkozat végleges szövegében való megállapodásra legfeljebb 1998 végére kerülhet sor. Ezzel csorba esett mind az Evangélikus Világszövetség jövőévi nagygyűlésének az ügyrendjén, mind pedig pl. az “Evangelical Lutheran Church in Amerika” egyház közgyűléseé is, hiszen nagy beharangozással készültek a több mint 450 éves feszültségek ünnepélyes felszámolására.

IMÁDKOZZUNK!

Urunk Istenünk! Légy áldott, hogy kegyelmed ismét megújult rajtunk, mert örök a Te szereteted, és mi Tebened élünk, mozgunk, és vagyunk. Indíts minket igaz megtérésre: hadd egyenssük az utat szent Fiad az Úr Jézus Krisztus előtt. Aki volt, Aki van, és Aki eljövendő. Ámen.

100 x \$100 = SZÁZSZORSZÉP

Tíz éve volt utoljára, hogy az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia az *Erős Vár* olvasóihoz fordult szíves és bőkezű adományokért pénzállományának feltöltésére.

Most megint hasonló helyzetbe került az AMEK: tartalékai fogyóban vannak, s azt a leszűkült missziót is alig képes ellátni, ami még szolgálatát igényli. Különösebb gondunk az *Erős Vár* megjelenésének a biztosítása, a magyar evangélikus ügyek képviselése és szemelött való tartása országos vonatkozásban, szórványgondozás (telefonon és levélben), hazai kapcsolatok ápolása, teológiai ösztöndíjak “felkutatása” és hasznosítása, adományok közvetítése, s egyéb más alkalmi szolgálat.

A kérés tehát az, hogy mindezekhez állhasson anyagi keret rendelkezésre. Vagyis kérem az *Erős Vár* olvasóit, hogy ezúttal az **Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia** javára szíveskedjenek adakozni, kisebb-nagyobb adományokkal. Aki megengedheti magának, azt kérem, szíveskedjék \$100-t beküldeni, hogy minél hamarabb elérjük a “kampány” célösszegét, a \$10,000-t, ha akad még hetvenkilenc ilyen nemes adakozó — gondolom és remélem akad...

Minden adományt az *Erős Vár*-ban folyamatosan nyugtázzunk; aki úgy jelzi, annak az adományát emlékadományként. Minthogy az adományok az adóalapból levonhatók, szíveskedjenek csekket, pénzesutalványt a következőképpen kiállítani és küldeni:

(Az USA-ból és külföldről) **Hungarian Conference—ELCA, 9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102-1229.** A “memo” vonalra írjanak ennyit: AMEK.

(Kanadából) **Hungarian Lutheran Church, 40 Shady Lane Cres., Thornhill, ON L3T 3W7.** A “memo” vonalra szintén írjanak ennyit: AMEK.

Szíves figyelembe még: Ilyen adományok függetlenek minden másától, vagyis ezek nem számítanak előfizetésnek, felülfizetésnek, hátralékos előfizetések kiegyenlítésének, vagy akár AMEK tagsági díjnak; egyszerűen és egyenesen az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia szolgálata folytatását biztosítják.

Az AMEK léte és munkája Istentől ihletett hivatás, ezért az Ő nevében szól a kérés az adakozásra, hiszen az Igéből olvassuk: “A jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9:6-7).

Minden eddig vett adományért, s a jövőbeniekért előre is, hálás szívből mondok köszönetet.

* * *

Minden eddig vett adományért (**\$2,110,00**), s a jövőbeniekért előre is, hálás szívből mondok köszönetet.

—Bernhardt Béla, főesperes
az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia elnöke

ÖRÖMNAPOK CLEVELANDBAN

A Nyugatclevelandi Magyar Evangélikus Egyház július 10-én tartott lelkészválasztó közgyűlése által kibocsátott meghívás végre is október 13-án vált valósággá. A már 10-én megérkezett Nt. Tamásy Zoltán ev. lelkészt szépszámu gyülekezet jelenlétében, összevont angol—magyar Istentisztelet keretében iktatták be a már hónapokkal azelőtt megüresedett lelkési állásba. Az Istentiszteleten Ft. Zoesch Ronald egyházkerületi püspökhelyettes és Nt. Bernhardt Béla AMEK főesperes szolgált, hirdetett ígét, s végezte együttesen a beiktatási szertartást.

Az ighirdetések a lelkész és a gyülekezet kölcsönös felelősségéről, valamint az egymással való munkálkodás fontosságáról szóltak. Ráműtatták a gyülekezet sajátos voltára bizakodó előretételeket, s kihangsúlyozták, hogy mennyire rendkívüli távlatokat nyit fel az a tény, hogy Magyarországról lelkész jöhetett a gyülekezetbe. Külön kiemelték az "Evangelical Lutheran Church in America" és a Magyarországi Evangélikus Egyház, illetve az itteni Északkeletohio Ev. Egyházkerület és a hazai Déli Ev. Egyházkerület jó és megértő együttműködését a lelkési állás betöltésére. Kihangsúlyozták, hogy a gyülekezet és az új lelkész kapcsolatának létrejöttében Isten kegyelméért kell hálásnak lenni, s hogy ez a kegyelem aztán ne legyen hiábavaló a gyülekezet életére és további fejlődésére nézve.

Az Istentisztelet befejező oltári szolgálatát az új lelkész végezte. Tamásy Zoltán

Személyi hír

Nt. D. Brachna Gábor, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia nesztora, s tb. főesperese október 30-án töltötte be 88. életévét. Ez az év még azzal is jelentőssé vált számára, családja, kollégái, s barátai számára, hogy megérthette felszentelésének 65. évfordulóját és már az év elején házasságának 60. évfordulóját is. Szarvason született, Ft. D. Raffay Sándor szentelte fel 1931. június 27-én. 1936. január 2-án kötött házasságot Bogád Etellel. Lelkési szolgálata állomásai: Csömör, New York, Szeged, Makó, Cleveland (Nyugat), s Cleveland (Első). 20 éve ment nyugalmába; mint nyugdíjas rövid időre a venezuelai Caracasban is végzett lelkési szolgálatot. Az AMEK elnöki/főesperesi tisztét 1954-től 1995-ig töltötte be.

A jubileumhoz gratulál az AMEK közössége és lapunk olvasótáborra is. A jubilánsra és szeretteire Isten megtartó kegyelmét és éltető áldását kívánjuk.

felhasználta az alkalmat, hogy reflektáljon az ighirdetésekre és köszöntse hivatalosan is a gyülekezetet, jóllehet többekkel már találkozhatott kisebb fogadáson megérkezése alkalmával.

Az Istentiszteletet a gyülekezeti nagyeremű betöltő vendégcsere rendkívül izgalmas díszbédé követte, amikor Tamásy Zoltán társadalmilag is köszöntötték és bemutaták. Ezalkalommal is felszólalt a püspökhelyettes és a főesperes, s rajtuk kívül a gyülekezet nevében dr. Tomaschek László presbiter, továbbá a gyülekezet ny. lelkésze, Nt. Juhász Imre, meg Molnár István, az Egyesült Magyar Egyetek alelnöke is mondott köszöntőt. A felszólalásokra összefoglalóan válaszolt az új lelkész, majd az ő imájával fejeződött be a kellemes együttlét.

A dolgok teljességéhez tartozik az is, hogy Tamásy Zoltán felesége, a szintén lelkész Nt. Tamásyné Molnár Éva később, október 21-én érkezett meg előző szolgálati helyükről, Csővárról. Őt is nagy szeretettel fogadták érkezésekor, s néhány nappal később presbiteri vacsora keretében. Így a parókián is megtörtént a "honfoglalás", amelyhez a lelkészpár hálás köszönete járult. Aki nem látta "előtte", az el sem képzelheti, hogy mennyi külső-belső tatarozási munkába és fáradozásba került a kedves és meleg otthon kialakítása, amelyben minden, még a szükségesnél is több benne van ahhoz, hogy lakóinak ne legyen hiányérzete (hiszen arra figyelmeztették, őket, hogy "semmit" ne hozzanak magukkal).

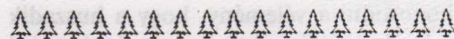
Az ünnepségnek a szép emlékét őrizzük, s erre alapul bizakodásunk, hogy a gyülekezet istentiszteleti és közösségi élete jó irányt vesz, s az Úristen áldásával betölti azt a missziót, amelyet Ő erre a magyar és evangélikus egyháztestre bízott itt az Egyesült Államokban. Úgy legyen! (.)

A.M.E.K. TAGSÁG

"Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagságát olyan... magánszemélyek alkotják, akik a Konferencia hitvallási alapjával egyetértenek és a Konferenciában való tagságukat igénylik."

Lassan ugyan, de egyre bővül az AMEK tagsága. Szívesen hívjuk hittelstevéinket, hogy a Konferenciában tagságot vállaljanak; így válik ez a szervezet az északamerikai magyar evangélikusok szövetségének. Az évi tagsági díj \$20 (US vagy kanadai), mely magában foglalja az *Erős Vár*-ra való előfizetést is. Csekket "tagság" vagy "membership" megjelöléssel a lap címére szíveskedjenek küldeni.

Emlékeztetjük az AMEK tagokat, akiknek 1995 végével lejárt, vagy 1996 végével lejár a tagságuk, hogy azt megújítani szíveskedjenek. A lap címszalagján a lejáratú évszám előtti "M" betű jelzi az AMEK tagokat. AMEK

Adományok nyugtázása

• AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Köszönettel nyugtázzuk az **1996. szeptember 16-a és november 15-e között** az előfizetéseken felül beérkezett adományokat:

\$20: Markovics István (Spring Hill FL), Szeless György (Concord OH), Tóth József (Chicago IL). **\$5:** Dr. Déry Béláné (Lakewood, OH). **\$4:** vonBakonyi István (Valley City OH), Balogh Emma (Buffalo NY), Beck Mária (Warrensville OH). **\$2:** Özv. Baráth Jánosné (Hialeah FL), Gruber Miklós (Lincoln Park MI), dr. Papp Gábor (Rocky River OH), dr. Szepesi Zoltán (Pittsburgh PA), Vucskó Ferenc (Chagrin Falls OH).

• EVANGÉLIKUS ISKOLÁKRA

Fasori gimnázium. \$50: Dr. Sömjén György (Durham NC). **Eddig összesen: \$9,709.00.**

* * *

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 602148, Cleveland, OH 44102** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi iskolatügy és az ev. egyházi segélyszolgálat javára (felesben megosztva a magyarországi és az erdélyi magyar ev. egyház között) szívesen fogad el és továbbít adományokat. Csekket **Hungarian Conference — ELCA** névre és **9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Deáktér, Fasor, Győr, Nyíregyháza, Oroszáza) vagy a segélyszolgálatot ("Segély") megjelölni. Minden adományért hálás köszönetet mondunk.

FT. D. TÚRÓCZY ZOLTÁN REHABILITÁCIÓJA

Ez év novemberében volt huszonöt éve annak, hogy "egyházunk legaldottabb embere", "az ország evangélistája", vagy mint Szabó József püspök mondta, "az a püspök, aki Hóreb csipkebokra volt önemészto s el nem égő lángban" örökre eltávozott tőlünk. Élete — bár sok ismerésben volt része — zömmel megpróbáltatásokkal volt teljes, hisz talán egyetlen olyan püspöke egyházunknak, akit három ízben mozdított el az állami önkény — két esetben egyházi segédlettel — és hallgatott el, hogy az evangélistátor messzire hangzó próféta szava ne ébressze többé a síri álmukat alvó lelkek temetői csendjét.

Mint ismeretes, meghurcolásának sorozata 1945-ben népbírósi eljárással kezdődött, amikor is a hitvalló püspököt tízevi fegyházra és mellékbüntetésre ítélték háborús bűntette miatt, mert mintegy 1250 beszédéből tizenkét esetben tett "kifogásolható" kijelentéseket. A püspök védekezésében előadta, hogy "számomra mindig az volt a kötelesség, amit Isten parancsának láttam: Isten parancsát pedig nem szubjektív érzelmekhez, hanem az objektív tények által elemelt kérdésekben vélttem felismerhetőnek". A püspök nyolc hónapot töltött börtönben és csak 1948. május 29-én került sor kegyelmi úton pertörléssel az eljárás megszüntetésére.

Második félreállítása 1952 februárjában történt, amikor is az államhatalom nyomására kettőre csökkentették az egyházkerületek számát és Túróczy Zoltánt, valamint Szabó Józsefet felszólították püspöki tisztségükről való lemondásra. Túróczy Zoltán részére ezenfelül kényszerlakhelyet is kijelöltek Nagyerezden.

Az 1956-os szabadságharc után, 1956. december 11-én az egyházegyetem tanácsa megállapította, hogy a püspök lemondása kényszer hatása alatt történt és ezért azt érvénytelennek nyilvánította. 1957 elején Túróczy Zoltánt a leadandó 285 szavazatból 238 szavazattal az Északi Ev. Egyházkerület püspökévé választották és február 6-án az Állami Egyháziügyi Hivatal képviselőjének a jelenlétében D. Ordass Lajos püspök hivatalába beiktatta.

Túróczy Zoltán püspökké választása azt követően vált lehetségessé, hogy Vető Lajos püspöki tisztről 1956. november 1-én lemondott arra hivatkozva, hogy "a démonikus erők uralma népünk és egyházunk felett a napokban szemmel láthatóan megszűnt... Ugyanakkor úgy érzem, megszűnt az értelme annak, hogy továbbra is résztvegyek egyházunk vezetésében..."

Alig egy év múlva azonban, 1957. december 19-én az Északi Egyházkerület presbitériuma határozatával Túróczy Zoltán harmadik félreállítása is megtörtént, mivel az állam Elnöki Tanácsa Vető Lajos lemondását nem fogadta el, holott teljesen joghatályosnak volt tekinthető és semmi sem támasztotta alá — legkevésbé a hosszú lemondó szöveg —, hogy a lemondásnál kényszer érvényesült volna.

A püspök maga is fenntartással fogadta a határozatot, akárcsak a presbitérium, és megállapította, hogy az állami intézkedés ellentét-

ben áll az egyházi törvényekkel, de végül is szabad utat engedett Vető Lajos, a már lemondott püspök visszatéréséhez.

A rehabilitációs kérelemnek, melyet a püspök leányának, Manning Jónának a képviseletében terjesztett elő, az Északi Egyházkerület bírósága az 1996. november 16-án tartott tárgyaláson teljes egészében helyt adott és megállapította, hogy az Északi Egyházkerület presbitériumának 1957. december 19-én hozott határozata törvénytelen és ezért azt megsemmisítette. Egyben megállapította, hogy *Túróczy Zoltán haláláig az Északi Egyházkerület törvényes püspöke volt és ennek folyamán nyaképpen pedig Vető Lajos püspöksége jogilag törvénytelennek minősül.* A bíróság elren delte az ítéletnek a sajtóban és a szószékről történő közzétételét.

A bíróság nem látott lehetőséget arra, hogy az ítéletet hivatalból a Finn Evangélikus Egy-

ház külügyi osztályának kézbesítse. Erre irányuló kérelmet azért terjesztettem elő, mert az Evangélikus Világszövetség 1963. évi, Helsinkiben tartott nagygyűlésén — mellyel kapcsolatban Túróczy Zoltánt a helsinki egyetemen díszdoktorrá kívánták avatni, s amelyre útlevelet nem kapott — a magyar egyházi delegáció részéről olyan desinformatív kijelentések hangzottak el, melyek széles körben elterjedve a püspök személyét helytelen megvilágításban tüntették fel.

Felszólalásomat Túróczy-idezettel fejeztem be: "Az egyházat kívülről nem lehet elpusztítani; csak belülről, csak belső árulók pusztíthatják el. Az egyháznak tehát a hitehagyó emberek a legnagyobb ellenségei, mert az igazi pusztítást ezek végzik."

Az ítéletet a család tudomásul vette, így az minden valószínűség szerint jogerőre emelkedik.

—Dr. Boleratzky Lóránd, ny. egy. tanár

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

- A Magyarok Világszövetsége, a Magyar Szellemi Védegyelet, s a Nemzeti Társaskör együttesen nemzetiszínű zászlót adományozott a Bp.—Deákterti Ev. gyülekezetnek a templomban való állandó közzétételre.

- Ósagárdon Szolga Tökés Sándor, Kissomlyón Cserági István, Iharosberény—Vésén Horváth Ferenc az ev. gyülekezet új lelkésze.

- Felköszöntötték 85. születésnapjuk alkalmából dr. Lehel László ny. ev. lelkészt, aki többek között 1956 és 1965 között Franciaországban magyar menekültek között végzett szolgálatot, Megyer Lajos ny. ev. esperest, aki szolgálati éveit kevés kivétellel Nyíregyházán töltötte, és Takács János ev. lelkészt, aki Hódmezővásárhelyen 1941 óta még mindig aktívan szolgál; továbbá Nagykanizsán id. Főnyad Pál ny. lelkészt felszentelésének 65. évfordulóján.

- Meghalt Andorka Sándor ny. kétyi, Boros Lajos ny. somlószőlősi ev. lelkész.

- A bonyhádi ev. gimnázium tanulói javára új kollégiumot szenteltek fel és vettek használatba. Beleden néhai Gyurátz Ferenc ev. püspök, volt helyi lelkész emléktábláját leplezték le. Sashalmon a Fébé Diakonissza Egyesület Emmaus-otthont avatott.

- Soboron új, Sopronban felújított orgonát, Porrogszentkirályon új, Levélen és Pestszentlőrincen felújított templomot, Nagykeresztúrbán evangélikus és katolikus használatra épült templomot ökumenikus szertartással, Tótkomlóson új szeretetotthont, Csurgón új gyülekezeti házat és orgonát, Vásárosfaluban újonnan villamosított harangot, Békéscsabán felújított gimnáziumi épületet vett ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

- A soproni ev. iskolák nagyszabású ünnepi felvonulással emlékeztek meg ennek az évnek a jelentős évfordulóiról, így a honalapítás 1100, a soproni népszavazás 75., s az 1956-os szabadságharc 40. évfordulójáról. Az ünnepi szónok, D. Szevik Imre ev. püspök a nemzeti öntudat jelentőségét taglalta.

- Tapolcán és Cegléden a templomépítés 60. Pestszenterzsébeten a 70., Cegléden és Szombathelyen a 100., Nemespátrón a község fennállásának a 700. évfordulóját ünnepelte meg az ev. gyülekezet.

- Az Ev. Hittudományi Egyetemen a jelenlegi tanévben 24 teológiai és 7 hittanári hallgató kezdte meg az első évfolyamot.

- A bajorországi trostbergi és a bp.—fasori ev. gyülekezet testvérgyülekezeti kapcsolatot létesített.

- A budapesti Evangélikus Múzeumban kiállítás rendeztek abból az alkalmából, hogy 90 éve történt Thököly Imre hamvainak hazatérésükkor való felravatalozása a deákterti ev. templomban. Ugyanakkor II. Rákóczi Ferenc hamvait a Szent István-bazilikában ravatalozták fel. A hamvak végső nyugvóhelye a készmárki ev. templom, illetve a kassai r.k. székesegyház.

—Ev. Élet

Egyre jön!

Nem hallod az Úr csendes lépteit?
Csodálatosan messze időkről
Jön egyre közelebb hozzád,
Hogy találkozz Vele!

Jön, jön, egyre jön!

Minden pillanatban és
Minden korban, minden nap
És minden éjjel
Jön, jön, egyre jön...

—Rabindranath Tagore

◆◆◆ BABONÁS EURÓPA ◆◆◆

AMIÓTA PÁL APOSTOL

feltehetően Kr. u. 48-ban Európába hozta az evangélium örömhírét, a kontinens legjobbjai fáradoztak azon, hogy ez a földrész legyen a kereszténység szíveközepe. *Benedek és Bernát, Ansgar és Bonifác, Rhabanus Maurus* csakúgy ezek közé tartoznak, mint királyaink *István és László*, vagy a reformátorok. Bennünket magyarokat kineveztek a török ellen a kereszténység védőbástyájának, és ismételten indultak el keresztieshadak Európából, hogy a kereszténység "alapítójának", a Názareti Jézusnak még a hazáját is visszafoglalják a más hitűektől. Misszionáriusok milliónyi serege vitte szét innen az evangéliumot a világ legtávolabbi zugába és mindenkori egyházfők — sokszor megvédendő eszközök segítségével is — próbálták a keresztény Európa álmát megvalósítani. Nos, Európának nem sikerült az egy hitben egyesülnie, sőt, a keresztény egyházak befolyása manapság mintha teljesen hanyatlóban volna. Politikusaink régen fölvetették már a "tárgyilag" ábrázatukat, mert az egyházaktól, vallástól függetlenek akarnak maradni. "Vallásosságukat" legfeljebb választások előtt viszik a piacra — az esetleges szavazatszaporítás reményében.

ANNÁL MEGDÖBBENTŐBB

egy olasz közvéleménykutató ügynökség (*Cesnar*) nemrég nyilvánosságra hozott eredménye, amelynél világosabban nem lehet fogalmazni. Eszerint Európa nem a hitben egységes, de azonos a babonákban. Kutatásukat három területre terjesztették ki: az *olasz és francia "latinokra"*, a *germán svédekre* és az *ex-kommunista balti országokra, Litvániára*. Az egyezések megdöbbentőek. Mind a három csoportban ugyanolyan erősségű a "megfejtethetlen jelenségekben" való babonás hit; a jövőmondás, és az amulettek kultusza Uppsalától Palermóig soha nem látott mértékben éli virágkorát.

A magukat felvilágosultnak tartó franciáknak több, mint a fele *mágikus, spiritisztia titkokban* hisz, és gyakorolja is őket. Minden második olasz falja a *napi horoszkópokat* és reszket, ha fekete macska keresztezi az útját. Olaszországban 40 ezer ún. "varázslót" tartanak számon hivatalosan, akik mint *mágusok, kártyavetők, jövőmondók* állítólag öt milliárd német márkányi összeget zsebelnek be évenként.

KÉT NAGY KÜLÖNBSÉG

sem kerülte el a közvéleménykutatók figyelmét, s ez az, amire felhorkan az ember.

Valaha a tanulatlan, szegénysorsú nép volt a

babonák kedvenc melegágya. Ma a *szórakoztató ipar, a "kultúra" munkásai és a sportolók prominensei* babonára leghajlamosabbak. Ez vagy azt jelenti, hogy pontosan ezekbe a, gyakran magukat elitnek képzelő körökbe igen kétes egzisztenciák kerülnek. Vagy — s ez nagyon elgondolkoztató! — pontosan ezeket a területeket felejtették el és hanyagolták el — a keresztények! Nem szenteltek elég figyelmet azoknak, akik a "könnyű pénz", karrier bővületében sokszor igen kiszolgáltattott, kiuzsorázott és magukra maradt emberek. Akik ezért tele vannak félelemmel, s minden babona jó a megkapaszkodáshoz.

Nem kellene egy pár Alaszkába vagy a maorikhoz kiküldött misszionáriust hazahívni és megkérni őket, hogy a rivaldák páriái, a sport megszállottjai és kihasználtságai és a kultúra munkásai között hirdessék Jézus Krisztus evangéliumát?

És a másik meglepetés: mélypontját érte el túlfeszített és túlracionalizált világunkban az a hit, hogy a *természettudományok* még értelmes adhatnak az életnek, a társadalom jövőjének, az emberi faj fennmaradásának. A racionalista látásmódot — így *Massimo Introvigne*, a kutatás vezetője — felszippantotta a bármiféle titokzatos felé fordulás. S itt nem valami, a régi paraszti gondolkodásba való visszaesérről van szó. "*Posztmodern labirintus*" látunk magunk előtt (ha még nem vagyunk magunk is benne!), amelyhez a zezugos, áttekinthetetlen fordulatokat a TV, a film, az újságok és folyóiratok, no meg a könyvek szolgáltatják. Hogy ennél nagyobb ellentmondást alig is lehet elképzelni, azt nem kell hangsúlyoznunk. Ez elvitathatatlan ténymegállapítás. Csak nemrég leplezték le valakit, aki — megrendelésre! — olyan *soha-meg-nem-történt riportanyagot* szolgáltatott TV-adóknak, amelyet mit sem sejtve milliók néztek meg és fogadtak el igaznak, a képernyő előtt ülve.

LAMENTÁLÁS,

siránkozás nem segít. De sürgősen tudomásul kell vennünk, hogy Európa nagy missziói mezővé lett. Nekünk, Krisztus gyermekeinek kell elindulnunk, hogy itt feleljünk meg a missziói parancsnak: "Tegyetek tanítványokká minden népet..." Nem arrogánsan és nagyképpén, de abban a tudatban, hogy szavunk és életünk által "a nép, amely sötétségben ül, látott nagy világosságot" (Máté 4:16). Ez Jézus idejében ugyanúgy volt a reménység, akár a babonás hitben egyesült mai Európában. — "Útitárs"

*

NB: Mindez mennyire illik Amerikára is! (BB)

BENNSZÜLÖTT BIBLIABOLT

Az Ausztráliai Evangélikus Egyház az Ausztrál Bibliatársulattal együttműködve az ország közepében lévő Alice Springben bennszülöttek számára ún. Bibliaboltot létesített. Mostantól tehát bennszülöttek különféle "abo" nyelveken vásárolhatnak Bibliát és nyerhetnek ott kiképzést bibliaismeretekben. Kb. 7,000 az evangélikus bennszülöttek száma.

ÚJ EVSZ ALELNÖKÖK

Az Evangélikus Világszövetség Tanácsa október elején tartott ülésorozatán új alelnököket választott Anderson George, az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház országos püspöke és Valent Jan, a Jugoszláviai Tót Evangélikus Egyház püspöke személyében. Anderson elődje, Chilstrom Herbert ny. orsz. püspök, s Valent elődje, Beredi Andrej püspök helyét tölti be.

MEGBÉKÉLÉS ZÁGRÁBBAN?

December elején folytatnak megbeszélést a kettészakadt Horvátországi Evangélikus Egyházban az egység visszaállítására nézve. Egy évvel ezelőtt tizenegy gyülekezetből hét lépett fel kritikusan az egyház vezetője, Deutsch Vlado esperes ellen. Szemére vetették, hogy önkényesen intézi a közegyházi ügyeket, a lelkészekkel nem találkozik, az előírt közgyűléseket sem hirdeti, ill. tartja meg. A szeptember 18-án tartott előkészítő ülésen mindkét fél az egység helyreállításának szükségét pártolta. A decemberi ülést az Ev. Világszövetség missziós osztályának az igazgatója vezeti le.

HELYES TILTAKOZÁS

Az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház a Legfelsőbb Bíróságnál tiltakozást jelentett be olyan törvény jóváhagyása ellen, mely mind New York, mind Washington államban megengedne orvos által segített öngyilkosságot. A beadvány szerint orvos segítette öngyilkosság törvényesítése lehetővé teszi bárki számára, hogy valakinek segítsen öngyilkosság elkövetéséhez.

Ötvenöt éve hunyt el Reményik Sándor

A házsongárdi temetőben

Reményik Sándor halálára

A szenvedések tövis-szegte útját
Száz és száz sebből vérezve többé ne járd,
S ki annyi szívnek vigaszt tudtál adni,
Most teneked is vigaszt nyújt a Házsongárd.

Hervadó táj és elhervadt szív fölött
Az őszi szél bús nótát dudorásza járt,
Az útra könnyek és levelek hulltak,
Gyászvirágokkal virágozott a Házsongárd.

Nagy némaság lőn. De egy ország sírta
Beszedes ajkad, amelyre a csönd tett zárt,
A kín feltépett sebet, szívet, rögöt,
S keblére ölelt testvéred, a Házsongárd.

Igéd reményt adtak, most éltet,
Fénybe öltözve rád már a dicsőség várt.
Egy dalokkal lett szegényebb a nemzet,
Százszor, ezerszer gazdagabb a Házsongárd.

— Traeger Ernő

*Megváltónk születése ünnepén
szeretettel köszöntjük kedves Olvasóinkat:*

**ÜDVÖSSÉGES, BOLDOG KARÁCSONYT
kíván a Szerkesztőség**

...H...O...M...O...K...Ó...R...A...

— PRÉDIKÁTOR 3:1 —

A régi görögök mondták, hogy senki sem léphet kétszer ugyanabba a folyóba. Mire másodszor odaérne, már más a folyó, benne új habok rohannak a tenger felé. — Így élünk mi emberek a rohanó időnek a partján és a pillanatok örökre elbúcsúznak tőlünk, mint a hullámok. Az életünk azért olyan szép és drága, mert ilyen: egyszeri és visszavonhatatlan. Mert múltó pillanatokból és szent alkalmakból áll. Minden pillanat egy virágos kapu, minden pillanat egy napsugaras út, amelyiken fölfelé indulhatsz az élet hegyoldalán. Minden pillanat egy gyönyörű templomkapu, amelyen át Isten otthonába lehet lépni. Ha a pillanat elmúlik, az alkalom elveszett. Senki nem hozhatja vissza az elszállott időt, senki nem nyithatja többé az elmulasztott vagy eltékozolt alkalom ajtaját.

Most, az esztendő végén azt üzeni az Isten, hogy vigyázz, becsüld meg az időt és az alkalmat, mert az idő elszáll és az alkalom meghal. Az Ige így mondja: min-dennek rendelt ideje van az Ég alatt.

Rendelt ideje van az ifjúkornak

Isten erre az időre bízta reá a mesterség és a tudás ábécéjét. Aki ezt az időt átaluszsza, eljártssza vagy elkóborolja, az sohasem fogja megkapni a maga mesterlevelét.

Rendelt ideje, talán így mondhatnám:

Drága alkalma van a munkának

Isten megengedi, hogy valahol egy munkahelyen vidám szívvel és friss izmokkal építsem a magam számára és ezzel együtt talán az egész világnak a holnapok hajlékát.

Rendelt ideje van a pihenésnek

Vannak olyan percek, amikre ez van ráírva: ez a megállás ideje. Most örülj, pihenj, vagy vigadj. Szerezz új erőt azokra az időkre, amiknek az a rendelése, hogy dolgozz. Aki ezt nem teszi meg, aki elengedi e pihenés perceit, az kifárad és kifülad.

Rendelt ideje van a boldogságnak is

Van olyan pillanat, amelyik kézenfogva feléd hoz egy embert, és azt mondja: ez az, aki téged szeretni fog, ez a rendelt párod. Szívében rejlik minden kívánságod és minden boldogságod. Ha nem ismered meg őt, ha elengeded, zajló embererdőben talán sohasem fogod többé megtalálni.

Rendelt ideje van az Istennek

Ilyen alkalom minden vasárnap. Ilyenkor Isten ott áll a templomajtóban és vár.

Jelenléte a gyönyörű alkalom, hogy a múltó idők emberéből valaki az örökkévalóság gyermeke legyen. Gyönyörű alkalom arra, hogy egy vergődő világ vándora meghallja az örökkévalóság hangjait.

És most gondold el, milyen könnyelmű az ember, hogy játszik az alkalommal. Kinek fáj, hogy elmaradt vasárnapi útja? Kinek fáj, hogy ebben az évben egy csomó ember mellett az irgalom minden mozdulata nélkül továbbment. Kinek fáj az, hogy ebben az esztendőben valakit megbántott? Kinek fájnak az isteni és emberi könnyecsek?

Pedig az alkalom elfut és sohasem fog többé visszajönni. Csak az árnyéka és a könnyes emléke. Egyszer majd visszatér hozzád ez a vasárnap. És akkor majd úgy szeretnél eljönni mégegyszer a tiszta templomba és Isten előtt kiönteni a lelkedet, minden örömet és minden fájdalmadat és minden életrontó bűnödöt. De nem lehet. Már késő. Az alkalom elszállt és te hiába vergődsz egy forgó betegagy halálba hulló lázas percei alatt.

És egyszer az ítélet rendelt idején majd újra visszasírod ezeket a drága perceket. Mert:

Rendelt ideje van az ítéletnek is

Hogy fogod majd magadat vádolni. Kezedet tördelve fogod majd zokogni: miért is nem voltam jó addig, amíg lehetett? A szívem, óh, az miért nem szeretett?! Hogy fog könnyögni a ajkad: Uram, add vissza nékem a lepergett perceket, hadd töltssem meg őket hittel és hűséggel, imádsággal és jósággal. Uram, hozd vissza az embereket, hogy szerethessem őket. Add vissza Uram a kívánságodat, hogy betöltssem. Vagy egy vasárnapot adj még, hogy Krisztust megkeressem — de akkor már késő! Akkor már más rendelése lesz az időnek.

Valamikor régen homokórával mérték a perceket. Két kicsi üveggömb volt egymás felett. Az alsó üres volt, a felsőben voltak a porszemek. Egy szűk nyíláson lassan hullottak lefelé a homokszemek. Amikor az utolsó is lehullott, meghalt egy perc. — Esztendő végén Isten odaállít téged az életed homokórája mellé. Látod, hogy hullanak a porszemek. Ki tudja, mennyi van még hátra.

Egyetlen valaki van, aki ezen még segíteni tud. Jézus Krisztus meg tudja fordítani a homokórát, hogy a halál porszemeiből a kegyelem porszemei legyenek.

Elmúlik az esztendő és neked az Istenhez való megérkezéshez még van egy — porszemnyi idő!

F. L.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Juhász-Shepherd Ferenc

Templom: és lelkézi hivatal: 2836 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol—magyar. Mihály Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

Karácsonykor Urunk első eljövételét ünnepeljük. Ezt közel két évezrede tesszük. Mielőtt itthagyt volna Urunk földünket, azt ígérte, hogy másodszor is visszajön. Mint ahogy első eljövételének, úgy a másodiknak is jelei lesznek. Meglehet, hogy ez közelebb van hozzánk, mint gondolnánk. Világunk megoldhatatlannak tűnő problémái mind megannyi jel, hogy Istennek kell azokra nézve cselekedni. Akit elküld, ugyanaz lesz, mint Akit először elküldött. Nem ugyanazon formában azonban! Nem lesz jászolbölcső, angyalsereg, mennyei zenekar, hanem ezek ellentéte: Földindulások és hasonlók jelzik majd azt, amit oly mélabúsan, szelíden jelzett ama csillag... Ő azonban ugyanaz lesz, Aki volt tegnap és ma és mindörökké: a világ Megváltója! • Ünnepi Istentiszteleteink rendje: Ádvent négy vasárnapján, december 1, 8, 15, 22-én, de. 10 órakor angol—magyar Istentisztelet; szentesten, december 24-én este 8-kor angolnyelvű gyertyafényes Istentisztelet úrvacsoraosztással; karácsony ünnepén, december 25-én de. 10 órakor magyar nyelvű ünnepi Istentisztelet úrvacsoraosztással; december 29-én óévi, január 5-én újévi angol—magyar Istentisztelet de. 10 órakor. • Betegceink számára Úrvacsorát szolgál ki a lelkész; hívják őt hamarosan alkalmas időre nézve (tel.: 941-2212). • Áldásokban gazdag karácsonyt és új esztendőt kívánunk minden magyar testvérünknek. —JSF

* * *

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: West 98 és Denison Avenue — Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Telefon: (216) 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9.30-kor angol, 10.45-kor magyar nyelven. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola októbertől májusig 9.30-kor angol, 10.45-kor magyar nyelven.

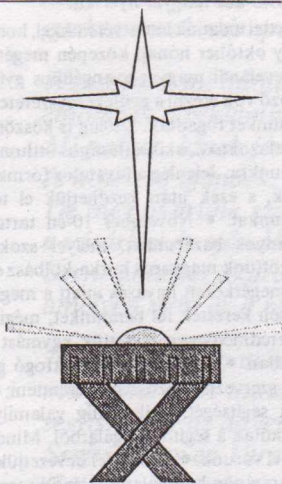
Szeretettel tudatjuk hittestvéreinkkel, honfitársainkkal, hogy október hónap közepén megérkeztünk a nyugatclevelandi magyar evangélikus gyülekezetbe. Lenyűgöző volt érezni a gyülekezet szeretetét, amellyel bennünket fogadtak. Utólag is köszönetet mondani mindazoknak, akik valóságos otthon teremtettek számunkra. Jelenleg a hivatalos formáságon kell tülesnünk, s ezek után kezdhetjük el teljesértékű szolgálatunkat. • November 10-én tartottuk meg hagyományos bazárunkat, melyet szokás szerint egybekötöttünk magyaros hurka-kolbász ebéddel. A hirtelen megérkezett havazás miatt a megszokottnál kevesebben kerestek fel bennünket, mégis meglepő módon eredményesen építettük egymást hitben és anyagiakban. • Szeretnénk több átfogó gyülekezeti alkalmat szervezni, közösséget teremteni; ehhez kérjük azok segítségét, akik eddig valamilyen okból távolmaradtak a segítő szolgálatból. Mindenkit nyitott szívvel várunk. • Ádventtel bevezetjük a jelenleg Magyarországon használatban lévő liturgiai rendet. Nem mintha a most itt használt helytelen lenne, de szeretnénk lépést tartani hazai gyülekezeteinkkel. • Ünnepi alkalmaink: December 8-án hagyományos Borbála-ebédünk du. 12:30 órakor. Mindenkit szeretettel várunk. December 24-én este 11 órakor angolnyelvű Istentisztelet úrvacsoraosztással. December 25-én és 26-án magyar nyelvű Istentisztelet de. 10:45-kor. • A januári közgyűlésről és egyéb eseményről körlevélben küldünk ki értesítést. —TZ.

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla főesperes

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond Street — Lelkészi hivatal (minden posta ide küldendő): 9715 Lake Avenue, Cleveland, Ohio 4102, USA; telefon: (216) 631-5007. — Istentisztelet (július, augusztus kivéve) a hó második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor. — Felügyelő: dr. Raschka László, telefon: (416) 783-6938.

Örömet jelentett, hogy a reformáció vasárnapján Nt. Tamásy Molnár Éva szolgálhatott közöttünk. Szeretettel köszöntöttük. Hozzánk Clevelandból repült át, ahol férje, Nt. Tamásy Zoltán a nyugatclevelandi magy. ev. gyülekezetnek az új lelkésze. További beszolgálásainak várakozással és szeretettel nézünk elébe. Egyelőre november 24-ére és december 22-ére van tervezve további szolgálata. December 22-én, karácsonyünnepi Istentiszteletünk alkalmával úrvacsoraszolgálat is lesz. • A gyülekezeti költségek valamelyest meghaladják a költségvetést (áremelések, stb. folytán), ezért kérjük hittestvéreinket, hogy az egyházfenntartáshoz bőkezű ünnepi adakozással is hozzájárulni szíveskedjenek. • Felhívjuk a figyelmet, hogy az 1997. január 19-i ökumenikus Istentiszteletnek mi vagyunk a házigazdái. Ezért hittestvéreink készséges összefogása szükséges ahhoz, hogy ennek a kedves köteletségnek eleget is tehesünk. Szíveskedjenek résztvállalásukat gyülekezeti felügyelőnknek vagy presbitereink egyikének felajánlani. Az Istentisztelet du. 4 órakor kezdődik. • Ezen a helyen is jelezzük, hogy a január 19-i ökumenikus Istentisztelet miatt elmarad a január 26-ára esedékes szokásos Istentisztelet. • Kérjük jegyezzék elő, hogy február 23-án tartjuk évi közgyűlésünket, mely alkalommal presbiterválasztásra is sor kerül; a közgyűlés az akkor esedékes Istentiszteletet követi közvetlenül. • Szintén előjegyzendő, hogy április 27-én üljük meg gyülekezetünk alapításának 70. évfordulóját. A jubileumi Istentiszteleten — mely kétnyelvű lesz, s du. 4 órakor kezdődik — egyházkerületünk püspöke, Ft. Huras William végzi az igehirdetést. Hittestvéreinket, barátainkat szeretettel várjuk erre az ünnepi alkalomra is. • "Isten valamennyi ígérete Jézus Krisztusban lett igenné és Általa lett ámenné Isten dicsőségére" (2Korinthus 1:20). • Ádvent és karácsony drága áldásai legyenek mindnyájunkkal! —BB.

LEGGÖZELEBBI LAPZÁRTA

1997. január 15.

*

Hírek, gyülekezeti hírek, cikkek időbeni beküldését ezúton is kéri

—a Szerkesztőség

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

1997. JANUÁR

1. JÉZUS NÉVÜNNEPE — ÚJÉV

Filippi 2:9-13 — Lukács 2:21

2. Máté 2:13-23 — Lukács 2:36-40

3. Ézsaiás 43:16-19 — Lukács 2:41-52

4. 2Korinthus 6:14-16 — Lukács 3:1-14

KARÁCSONY UTÁNI 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:14

5. Efézus 1:3-6, 15-18 — János 1:1-18

6. VÍZKERESZT ÜNNEPE

Efézus 3:2-12 — Máté 2:1-12

7. 2Korinthus 4:3-6 — Lukács 3:15-28

8. 1János 2:7-11 — Lukács 4:1-21

9. 4Mózes 24:15-19 — Lukács 4:22-30

10. János 1:15-18 — Lukács 4:31-37

11. Zakariás 8:20-23 — Lukács 4:28-44

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁNI

1. VASÁRNAP

Heti ige: Róma 8:14

12. Cselekedetek 10:34-38 — Márk 1:4-11

13. Józsué 3:5-11 — Lukács 5:1-11

14. Márk 1:1-8 — Lukács 5:12-16

15. János 3:22-30 Lukács 5:17-26

16. Máté 4:12-17 — Lukács 5:27-32

17. 1Korinthus 1:26-31 — Lukács 5:33-39

18. János 5:19-24 — Lukács 1:1-11

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁNI

2. VASÁRNAP

Heti ige: Dániel 9:18

19. 1Korinthus 6:12-20 — János 1:43-51

20. 2Mózes 34:29-35 — Lukács 6:12-16

21. János 12:34-41 — Lukács 6:17-26

22. János 1:43-51 — Lukács 6:27-36

23. 67. Zsoltár — Lukács 6:37-42

24. Máté 16:24-28 — Lukács 6:43-49

25. Filippi 3:20-4:1 — Lukács 7:1-10

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁNI

3. VASÁRNAP

Heti ige: Zsidók 3:15

26. 1Korinthus 7:29-31 — Márk 1:14-20

27. 113. Zsoltár — Lukács 7:11-17

28. Filippi 1:27-30 — Lukács 7:18-23

29. 1Mózes 6:9-22 — Lukács 7:24-35

30. 1Korinthus 3:5-10 — Lukács 7:36-8:3

31. Máté 10:40-42 — Lukács 8:4-15

1997. FEBRUÁR

1. Malakiás 3:13-20a — Lukács 8:4-15

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁNI
4. VASÁRNAP

Heti ige: Ézsaiás 60:2

2. 1Korinthus 8:1-13 — Márk 1:21-28

3. Máté 13:10-17 — Lukács 8:22-25

4. Márk 11:15-19 — Lukács 8:26-39

5. Márk 6:1-6 — Lukács 8:40-56

6. Márk 4:26-29 — Lukács 9:1-9

7. 2Korinthus 12:1-10 — Lukács 9:10-17

8. Ézsaiás 28:23-29 — Lukács 9:18-27

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁNI
UTOLSÓ VASÁRNAP

URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA

Heti ige: Lukács 18-31

9. 2Korinthus 3:12-4:2 — Márk 9:2-9

10. Ámosz 5:21-24 — Lukács 9:28-36

11. Ézsaiás 58:1-9a — Lukács 9:37-50

12. HAMVAZÓSZERDA (BŐJT KEZDETE)
Joel 2:12-19 — Máté 6:1-6, 16-21

13. 2Mózes 32:1-6, 15-20 — Lukács 9:51-56

14. 2Korinthus 7:8-13a — Lukács 9:57-62

15. Dániel 5:1-30 — Lukács 10:1-16

BŐJT 1. VASÁRNAPJA

16. Róma 8:31-39 — Márk 1:12-15

17. Jakab 4:1-10 — Lukács 10:17-20

18. Jakab 1:12-18 — Lukács 10:21-24

19. Márk 14:17-26 — Lukács 10:25-37

20. 2Korinthus 6:1-10 — Lukács 10:38-42

21. Máté 16:21-27 — Lukács 11:1-13

22. Jelenések 20:1-6 — Lukács 11:14-28

BŐJT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: Róma 5:8

23. Róma 5:1-11 — Márk 8:31-18

24. Mátyás apostol emléknapja

Cselekedetek 1:15-16 — Lukács 6:12-16

25. János 8:21-30 — Lukács 11:29-44

26. Márk 14:32-42 — Lukács 11:45-54

27. 2Korinthus 13:3-6 — Lukács 18: 31-43

28. Galata 4:12-20 — Lukács 19:1-10

—(L/LBW)

ERŐS VÁR
BOX 602148
CLEVELAND, OH 44102

PERIODICALS POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO